

215 వ అధ్యాయం

۲۱۵ - بَابُ فَضْلِ السَّوَاكِ وَخِصَالِ الْفِطْرَةِ

మిస్వాక్ ఘనత, మానవ సహజమైన ఆచరణల గురించి

1197. హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: నా అనుచర సమాజం (లేక) ప్రజలు ఇబ్బందికి లోనవుతారనే భయం గనక నాకు లేకపోయినట్లయితే నేను వారిని ప్రతి సమాజ సమయంలోనూ మిస్వాక్ చేయాలని ఆదేశించి ఉండేవాణ్ణి.

(బుఖారీ-ముస్లిం)

(సహీహ్ బుఖారీలోని జుమా ప్రకరణం - సహీహ్ ముస్లింలోని శుబ్హిభ్రతల ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

ప్రతి సమాజ వేళ మిస్వాక్ చేసుకోవటాన్ని దైవప్రవక్త (సల్లం) ఎంతగానో యిష్టపడేవారు. అయినప్పటికీ ఆయన తన అనుచర సమాజం ఇబ్బందిలో పడిపోతుండేమోనన్న భయంతో దాన్ని అనివార్యం (వాజిబ్)గా ఖరారు చేయలేదు. దీనిద్వారా తెలిసేదేమంటే మిస్వాక్ చేయటం (పల్లు తోముకోవటం) ఎంతో అభిలషణీయమైన కార్యం. అంచేత ప్రతి ముస్లిం ఎక్కువగా మిస్వాక్ చేయటాన్ని అలవరచుకోవాలి. వీలైతే ప్రతి సమాజుకు ముందు తప్పకుండా మిస్వాక్ చేయాలి.

1198. హజ్రత్ హుజైఫా (రజి) కథనం: దైవప్రవక్త (సల్లం) నిద్ర నుండి మేల్కొన్నప్పుడు పనుద్-ముప్పల్లతో నోటిని బాగా తోమి శుభ్రం చేసుకునే వారు. (బుఖారీ-ముస్లిం)

۱۱۹۸ - وَعَنْ حُذَيْفَةَ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ، إِذَا قَامَ مِنَ النَّوْمِ يَتَوَضَّأُ فَاهُ بِالسَّوَاكِ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ. «السَّوْءُ»: الدَّلْكُ.

1199. హజ్రత్ ఆయిషా (రజి.అన్హా) కథనం: మేము దైవప్రవక్త (సల్లం) కోసం పనుదోము పుల్ల, వుజూ నీళ్ళు సిద్ధపరచి ఉంచేవాళ్ళం. దేవుడు ఆయన్ని నిద్ర లేపదలచినప్పుడు ఆయన నిద్రలేచి పల్లుతోముకొని, వుజూ చేసి నమాజ్ ఆచరించేవారు.

(ముస్లిం)

(సహీహ్ ముస్లిం లోని శుచీశుభ్రతల ప్రకరణం)

1200. హజ్రత్ అనస్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: నేను మీకు మిస్వాక్ చేయమని (పల్లుతోము కోమని) చాలా తాకీదు చేశాను. (బుఖారీ)

(సహీహ్ బుఖారీ లోని జుమా ప్రకరణం)

1201. హజ్రత్ షురైహ్ బిన్ హానీ (రజి) కథనం: నేను హజ్రత్ ఆయిషా (రజి.అన్హా) ను అడిగాను, “దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇంటికి వస్తే ముందుగా ఏ పని చేస్తారు?” అని. అందుకామె “పల్లు తోముకుంటారు” అని చెప్పారు. (ముస్లిం)

(సహీహ్ ముస్లిం లోని శుచీశుభ్రతల ప్రకరణం)

1202. హజ్రత్ అబూ మూసా అష్అరీ (రజి) కథనం: నేను దైవప్రవక్త (సల్లం) సన్నిధికి వెళ్ళినప్పుడు చూశాను. ఆ సమయంలో ఆయన పనుదోముపుల

۱۱۹۹ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: كُنَّا نَعِدُّ لِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ، سَوَاكًا وَطَهُورَهُ، فَيَبْعُهُ اللَّهُ مَا شَاءَ أَنْ يَبْعَهُ مِنَ اللَّيْلِ، فَيَسْوُكُ، وَيَتَوَضَّأُ وَيُصَلِّي. رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

۱۲۰۰ - وَعَنْ أَنَسٍ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «أَكْثَرْتُ عَلَيْكُمْ فِي السَّوَاكِ» رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

۱۲۰۱ - وَعَنْ شُرَيْحِ بْنِ هَانِيٍّ قَالَ: قُلْتُ لِعَائِشَةَ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا: بَأَيِّ شَيْءٍ كَانَ يَبْدَأُ النَّبِيُّ ﷺ إِذَا دَخَلَ بَيْتَهُ؟ قَالَتْ: بِالسَّوَاكِ، رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

۱۲۰۲ - وَعَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: دَخَلْتُ

కొన, ఆయన నాలుక మీద ఉంది. (బుఖారీ-ముస్లిం, వాక్యాలు ముస్లిం లోనివి)

عَلَى النَّبِيِّ ﷺ، وَطَرَفُ السَّوَاكِ عَلَى لِسَانِهِ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَهَذَا لَفْظُ مُسْلِمٍ.

(సహీహ్ బుఖారీలోని వుజూ ప్రకరణం - సహీహ్ ముస్లింలోని శుచీశుభ్రతల ప్రకరణం)

1203. హజ్రత్ ఆయిషా (రజి.అన్హా) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: మిస్వాక్ ద్వారా నోరు శుభ్రమవుతుంది. దైవప్రసన్నత లభిస్తుంది. (నసాయి, ఇబ్నె ఖుజైమా దీనిని దృఢమైన ఆధారాలతో వెలికి తీశారు)

١٢٠٣ - وَعَنْ عَائِشَةَ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا، أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: «السَّوَاكُ مَطْهَرَةٌ لِلْفَمِّ مَرْضَاةٌ لِلرَّبِّ» رَوَاهُ النَّسَائِيُّ، وَابْنُ خُرَيْمَةَ فِي صَحِيحِهِ بِأَسَانِيدٍ صَحِيحَةٍ.

(సుననె నసాయిలోని శుచీశుభ్రతల ప్రకరణం - సహీహ్ ఇబ్నె ఖుజైమా, సహీహ్ బుఖారీలోని - ఉపవాస ప్రకరణం)

1204. హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: (మానవ) సహజమైన విషయాలు ఐదున్నాయి లేక ఐదు విషయాలు (మానవ) సహజమైనవి. 1) ఖత్నా (వడుగు) చేయించుకోవడం, 2) నాభి క్రింద వెంట్రుకలు తీసివేయటం, 3) గోళ్లు కత్తిరించుకోవటం 4) చంకలోని వెంట్రుకలు తొలగించుకోవటం, 5) మీసాలు కత్తిరించుకోవటం.

١٢٠٤ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: «الْفِطْرَةُ - خَمْسٌ - أَوْ: خَمْسٌ مِنَ الْفِطْرَةِ: - الْخِتَانِ، وَالِاسْتِحْدَادُ، وَتَقْلِيمُ الْأَطْفَارِ، وَتَنْفِ الْإِبْطِ، وَقَصُّ الشَّارِبِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ. الْاسْتِحْدَادُ: حَلَقُ الْعَانَةِ، وَهُوَ حَلَقُ الشَّعْرِ الَّذِي حَوْلَ الْفَرْجِ.

(బుఖారీ, ముస్లిం)

(సహీహ్ బుఖారీలోని వస్త్రధారణ ప్రకరణం - సహీహ్ ముస్లింలోని శుచీశుభ్రతల ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

పై హదీసు మూలంలో 'ఫిత్రత్' అనే పదం ఉపయోగించబడింది. నిఘంటువులో 'ఫిత్రత్' అనే పదానికి నవీన, కల్పన, అంతకు ముందు లేని వస్తువును వినూత్నంగా పుట్టించటం అనే అర్థాలున్నాయి. అయితే ఇక్కడ ఈ పదం మనిషికి పుట్టుకతో అబ్బే అలవాటును, స్వభావాన్ని సూచిస్తోంది. కొంతమంది పండితులు దీని గురించి వ్యాఖ్యానిస్తూ, "దైవప్రవక్తలందరూ ఆదరించిన, పురాతన షరీఅత్లన్నిటిలోనూ ఉమ్మడిగా ఉన్న విధానాన్ని ఫిత్రత్ అంటార"ని చెప్పారు. ఫిత్రత్ విధానం అనేది మానవునికి సహజంగానే అబ్బుతుంది. అంచేత పైన పేర్కొన బడిన ఐదు విషయాలను మనిషి తన సహజమైన అలవాట్ల మాదిరిగా ఆచరించాలన్నదే ఈ హదీసు ముఖ్యోద్దేశం.

1205. హజ్రత్ ఆయిషా (రజిఅన్ హా) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: పది విషయాలు మానవ సహజమైనవి. 1) మీసాలు కత్తిరించటం, 2) గడ్డం పెంచటం, 3) పల్లు తోముకోవటం 4) ముక్కుని నీటితో శుభ్రం చేసుకోవటం 5) గోళ్లు కత్తిరించుకోవటం 6) వ్రేళ్ళ మధ్య భాగాన్ని కడుక్కోవటం 7) చంక లోని వెంట్రుకల్ని తొలగించటం, 8) నాభి క్రింద వెంట్రుకల్ని తీసి వేయటం, 9) మూత్రశుద్ధి చేసుకోవటం - ఆ తర్వాత ఉల్లేఖకుడు ఇలా అంటు న్నాడు- 'పదో విషయం నేను మర్చి పోయాను. బహుశా అది పుక్కిలిం చటం కావచ్చుని నా అభిప్రాయం'.

ఈ హదీసు ఉల్లేఖకుల్లో ఒకరైన హజ్రత్ వకీ (రహ్మాలై) దీనిని వివరిస్తూ, 'ఇన్ తిఖాసుల్-మాయి' అంటే మూత్ర శుద్ధి అని చెప్పారు. (ముస్లిం)

(సహీహ్ ముసిం లోని శుచీశుభ్రతల ప్రకరణం)

۱۲۰۵ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «عَشْرٌ مِنَ الْفِطْرَةِ: قَصُّ الشَّارِبِ، وَإِعْفَاءُ اللَّحْيَةِ، وَالسُّوَاكِ، وَاسْتِنْشَاقُ الْمَاءِ، وَقَصُّ الْأَظْفَارِ، وَغَسْلُ الْبَرَاجِمِ، وَتَنْفُ الْإِبْطِ، وَحَلَقُ الْعَانَةِ، وَانْتِقَاصُ الْمَاءِ» قَالَ الرَّائِبِيُّ: وَنَسِيتُ الْعَاشِرَةَ إِلَّا أَنْ تَكُونَ الْمَضْمُضَةَ؛ قَالَ وَكَيْعٌ - وَهُوَ أَحَدُ رَوَاتِهِ -: انْتِقَاصُ الْمَاءِ؛ يَعْني: الاستنجاء. رواه مسلم. «البراجيم» بالياء الموحدة والجيم، وهي: عقد الأصابع، وإعفاء اللحية معناه: لا يقص منها شيئاً.

ముఖ్యాంశాలు

- 1) ఈ హదీసులో పది మానవ సహజమైన కార్యాలు పేర్కొనబడ్డాయి. అయితే పదవ విషయమేదో ఇతమిత్థంగా తెలియలేదు. కొంతమంది విద్వాంసులు పదవ విషయం ఖత్నా (వడుగు) చేయించుకోవటం అని అభిప్రాయపడ్డారు. ఏది ఏమైనా ఈ హదీసు ద్వారా ఆ పది విషయాల ప్రాముఖ్యత వెల్లడైతేంది. వాటిని మానవులు తప్పకుండా నెరవేర్చాలని ఇందులో తాకీదు చేయబడింది. వాటిలో మొదటిది, మీసాలు కత్తిరించుకోవటం. మీసాల్ని పెదవులపైకి పెరగనీయకుండా కత్తిరించుకోవటం సంప్రదాయం. పెద్దపెద్ద మీసాలుంచుకోవటం ఇస్లాంలో అవాంఛనీయంగా పరిగణించబడుతుంది.
- 2) ఇక గడ్డం విషయానికొస్తే, మనిషి తప్పనిసరిగా గడ్డం ఉంచాలన్నది అత్యధికమంది పండితుల అభిప్రాయం. ఎంత పెంచాలన్న విషయంలో నిర్ణీత హద్దంటూ ఏమీ లేదు. కొంతమంది పండితులు హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) సంఘటనను నిదర్శనంగా తీసుకొని కనీసం ఓ పిడికెడంత గడ్డాన్ని పెంచాలనీ, అంతకంటే ఎక్కువ పరిమాణంలో ఉండే వెంట్రుకల్ని కత్తిరించుకోవచ్చని తలపోస్తున్నారు. అలాగే ఇంకో బలహీనమైన హదీసు ఉంది. దాన్ని ఆధారంగా చేసుకొని గడ్డాన్ని క్రింది నుంచి, ప్రక్కల నుంచి కత్తిరించుకొని సరిచేసుకోవచ్చని అంటున్నారు. కాని ప్రామాణికమైన హదీసుల దృష్ట్యా ఈ విధానం సరియైనది కాదు. బుఖారీ-ముస్లింలోని హదీసుల ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) దీనికోసం ఐదు పదాలు ఉపయోగించారు. ఈఫూ, ఔఫూ, అర్ఖూ, ఉర్జూ, వప్పిరూ. ఈ ఐదు పదాలు గడ్డాన్ని దాని స్థితికి వదిలేయాలనే అర్థాన్ని సూచిస్తున్నాయి. కనుక గత్యంతరం లేని సందర్భాల్లో తప్ప మిగతా పరిస్థితుల్లో ప్రతి ఒక్కరూ గడ్డాన్ని పూర్తిగా పెంచాలి.
- 3) శుచీశుభ్రతల దృష్ట్యా గోళ్లను కత్తిరించుకోవటం కూడా చాలా అవసరం. లేకపోతే గోళ్ల సందుల్లో పేరుకుపోయి ఉండే మట్టి మనం తినే ఆహారం ద్వారా కడుపులోకి పోయే ప్రమాదముంది. ఈ రోజుల్లో స్త్రీలు ఫ్యాషన్ పేరిట పెద్దపెద్ద గోళ్లు పెంచుతున్నారు. ఈ విషయంలో పురుషులు కూడా, తాము మాత్రం తక్కువ తిన్నామా అన్నట్లు వ్యవహరిస్తున్నారు. అయితే వాస్తవానికది సహజత్వానికి విరుద్ధమైన చేష్ట. అత్యంత హేయమైన పాశవిక చర్య. ఈ విషయాన్ని అందరూ గ్రహించాలి.
- 4) చంకల్లో, నాభి క్రింద ఉండే వెంట్రుకల్ని తరచూ తొలగిస్తూ ఉండాలి. ఈ విషయంలో ఆలస్యం చేయటం మంచిది కాదు. ఒక హదీసు ప్రకారం నలభై రోజులకన్నా ఎక్కువ ఆలస్యం చేయటం అత్యంత అయిష్టకరంగా పరిగణించబడుతుంది.
- 5) పరిశుద్ధతను పొందటానికి మూత్రశుద్ధి చేసుకోవటం చాలా అవసరం. అదీగా పరిశుద్ధత

లేనిదే నమాజ్‌లాంటి ఆరాధనలు ఆమోదించబడవు. మూత్రశుద్ధి మట్టి పెళ్లలతో కూడా చేసుకోవచ్చు. అయితే దానికోసం 3, 5, 7- ఈ విధంగా బేసి సంఖ్యలో మట్టి పెళ్లలు ఉపయోగించి ఆ తర్వాత నీళ్లతో శుభ్రం చేసుకుంటే చాలా మంచిది. అలా కాకుండా కేవలం నీళ్లతో శుభ్రం చేసుకున్నా సరిపోతుంది.

6) ఖత్నా (వడుగు) చేయించటం కూడా ఓ ప్రాచీన సంప్రదాయం. అత్యధిక మంది విద్వాంసుల దృష్టిలో ఖత్నా (వడుగు) చేయించటం తప్పనిసరి. కొంతమంది పండితులు పిల్లవాడు పుట్టిన ఏడోరోజున ఖత్నా చేయించటం ఉత్తమమని అభిప్రాయపడుతున్నారు. అయితే ఏడోరోజున వీలుకాకపోతే ఆ తర్వాత కూడా చేయించవచ్చు.

1206. హజ్రత్ ఇబ్నై ఉమర్ (రజి) ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రబోధించారు: మీసాలు కత్తిరించండి. గడ్డం పెంచండి. (బుఖారీ-ముస్లిం)

۱۲۰۶ - وَعَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِيِّ ﷺ، قَالَ: «أَحْفَرُوا الشَّوَارِبَ وَأَغْفُوا اللَّحَى» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

(సహీహ్ బుఖారీలోని వస్త్రధారణ ప్రకరణం - సహీహ్ ముస్లింలోని శుచీశుభ్రతల ప్రకరణం)

